

Ústav teorie a praxe ošetrovatelství 1. LF UK

Oponentský posudek

Název: Výživa onkologických pacientů

Autor práce: Klára Taliřová

Vedoucí práce: (RNT Tamara Starnovská)

Mgr. JANA ŽUKAŠOVÁ

Oponent: doc. MUDr. Pavel Kohout, PhD

Volba tématu:

Volba tématu je aktuální, velmi potřebná, zvláště proto, že povědomí lékařů i široké veřejnosti o poskytování výživy pacientům s onkologickou problematikou je velmi malé.

Cíl práce:

Cílem práce bylo shromáždit informace o nutričních problémech onkologických pacientů a využít jich při tvorbě informačního letáku pacientům. Zmapovat informovanost pacientů o výživě a nutričních problémech při onkologickém onemocnění a jeho léčbě, projevy těchto onemocnění, péči o nutriční stav pacientů, hodnocení kvality života. Dále zhodnotit provádění nutričního průzkumu a nutriční intervence u onkologicky nemocných v nemocnicích na podkladě dotazníku určeného pro zdravotní sestry.

Teoretická část:

Teoretická část je zpracována dobře, podrobně, pečlivě. Autorka užívá aktuální literaturu nutriční péče a léčby, literaturu o péči o onkologicky nemocné. Je zde vysvětlena oblast fyziologie, dále specifické nutriční problémy onkologicky nemocných, vyšetření nutričního stavu v onkologii, dále nutriční podpora onkologicky nemocných, především dietní opatření, enterální a parenterální výživa, doporučení pro stravu onkologicky nemocných a nakonec otázka výživy v etiologii a prevenci nádorových onemocnění. Spíše citacemi rozporných informací z literatury lze vysvětlit některé drobné nepřesnosti či protimluvy, které však nemají výraznější vliv na kvalitu teoretické části.

Empirická část:

• Užití metody výzkumného šetření

Ke zjištění informací bylo využito dotazníkového šetření, dotazníky připravila autorka s konzultací vedoucí práce sama – dotazník pro pacienty a pro zdravotní sestry. Tato metoda je standardní při zjišťování subjektivních zkušeností. Oba dotazníky mají dobře a jednoznačně formulované otázky.

Statistické metody jsou sice jednoduché, ale dostatečně přesné k vyjádření výsledků průzkumu

• Charakteristika zkoumaného vzorku

Výzkum byl prováděn na onkologických odděleních Fakultní nemocnice v Praze – Motole, Fakultní Thomayerovy nemocnice v Praze, Fakultní nemocnice v Praze – Bulovce a Fakultní nemocnice v Českých Budějovicích.

Pacientům hospitalizovaným na onkologických odděleních bylo rozdáno 90 dotazníků, z nichž se vrátilo 78 %, průzkum byl zpracován u 51 respondentů, sestrám onkologických oddělení bylo rozdáno 60 dotazníků s návratností 63 %, bylo zpracováno 32 dotazníků.

Vzorek pacientů tvoří 51 respondentů průměrného věku 60 let, kteří byli hospitalizováni na onkologickém oddělení, každý z nich se v průběhu posledních 6 měsíců léčilo chemo- či radioterapií.

Vzorek sester tvořilo 32 respondentek, které pracují na lůžkovém onkologickém oddělení, průměrná doba jejich praxe ve zdravotnictví je 24 let, doba výkonu povolání na onkologickém oddělení je 10 let.

• Výstupy, výsledky, jejich přínos

Autorka svou prací potvrdila hypotézu, že se u onkologicky nemocných změnil příjem stravy a u poloviny z nich došlo ke snížení váhy.

Naopak se nepotvrdila hypotéza, že pacienti nejsou dostatečně informováni o vhodném stravování při onkologickém oddělení, což vyplynulo jak z odpovědí pacientů, tak sester.

Potvrdila se hypotéza, že sestry nevěnují problematice výživy onkologicky nemocných dostatek pozornosti – nejsou k dispozici screeningové dotazníky, pacienti si nemohou vybrat jídlo podle své chuti.

Potvrdila se i hypotéza, že problematická péče o stravování a nutriční podporu pacientů je způsobena ne zcela dostatečnou spoluprací jednotlivých subjektů zdravotní péče.

Potvrdila se hypotéza, že nutriční stav pacientů lze zlepšit dostatečnou edukací pacientů

Z této skutečnosti autorka vyšla a připravila ve spolupráci s vedoucí diplomové práce Brožuru o výživě při onkologickém onemocnění, která je velmi pěkná a názorná.

Literatura a práce s literaturou:

Uváděno je široké spektrum literárních zdrojů – 41 citací na celkem 87 místech, od článků v časopisech (Sestra), přes online prezentace a rady nutričních terapeutek, články ve sborníku až po monografie.

Formální náležitost, vnější úprava, přehlednost:

Práce má všechny formální náležitosti správně provedené diplomové práce, je členěna na jednotlivé oddíly – abstrakt, úvod, teoretickou a empirickou část, diskusi, závěr, přehled literatury a přílohy. Práce je doplněna přehlednými tabulkami a grafy.

Kvalita příloh:

Přílohy 1 a 2 jsou dotazníky, které tvoří hlavní podstatu práce, jsou přesně formulovány a díky nim má práce výbornou úroveň.

Příloha 3 je Brožura o výživě při onkologickém onemocnění, která shrnuje tipy a problémy při výživě onkologických pacientů, ke kterým došla absolventka při studiu literatury a které jsou vyvrcholením její práce, je zpracována velmi pěkně.

Celkové hodnocení práce:

Práce je velmi přehledně připravená, je vyvážená, autorka čerpala informace z velkého množství literatury. Přípravou dotazníků prokázala schopnost samostatné práce i schopnost práce s nimi. Postavila hypotézy a pomocí výsledků dotazníků se vyjádřila k tomu, zda byly potvrzeny či nikoliv.

Práci hodnotím jako výbornou.

Otázky k obhajobě:

- 1, Jak se vypočítá potřeba energie a bílkovin u pacientů? Je nějaký rozdíl u pacientů onkologicky nemocných?
- 2, V jakých případech není u onkologicky nemocných indikována nutriční podpora?
- 3, Jsou onkologicky nemocní pacienti dostatečně informováni o dietě při komplikacích chemo- a radioterapie?
- 4, Mají tito pacienti dostatek informací o možnostech nutriční podpory?
- 5, Budete chtít případně výsledky Vaší práce publikovat?

Návrh klasifikace:

Práci klasifikuji jako výbornou.

V Praze 30.5.2006

Podpis oponenta:.....